

Capitolul 3 - Practica medicală în antichitate

Universitatea din Salonic (GR)

1. Informații pentru lectori

1.1 Descrierea subiectului

Istoria medicinei face parte integrantă din pregătirea medicală. Este imposibil să sperăm că progresul medical ignoră istoria sa, erorile din trecut și etapele prin care a trecut, astfel încât să evolueze de la a fi o artă la știință. Istoria povestește despre modul în care am învățat orice am învățat, de ce cercetarea este importantă și de ce elaborarea sa este grea. Istoria ne oferă numeroase exemple de alegeri greșite în practica medicală, în etică și deontologie și în stabilirea relației dintre medicină și societate. Istoria recunoaște oamenii și organizațiile care au ajutat la progresul medicinei și au transformat-o în știință, oferind astfel motivații studenților pentru ameliorare. Învățăm smerenia, deoarece în trecut au existat nenumărate fundături și greșeli și au fost implicați oameni cu adevărat inteligenți. Istoria povestește cum greșelile pot duce la cunoaștere și de ce este important să ne confruntăm cu întrebări de cercetare folosind metoda respingerii în loc să cităm pur și simplu fapte, pentru a evita erorile. Cunoașterea istoriei unei idei facilitează învățarea în profunzime. Luând în considerare faptul că studenții se concentrează pe cursuri practice și direct legate de cursurile de practică medicală, istoria poate părea plictisitoare și / sau o distragere a atenției. În cele din urmă, s-a dovedit a fi un curs extrem de practic și pentru majoritatea studenților, este mai ușor atunci când este predat într-un domeniu specific, cu exemple interesante, reconstrucții ale metodelor și practicilor etc.

Se face un efort pentru a prezenta medicina în vremurile lui Homer, elementele medicale găsite în mitologia greacă și medicina practică în Asclepieia, demonstrând că medicina era empirică și teocratică, în timp ce sunt oferite exemple care demonstrează medicul-vindecător. După apariția primelor scintile ale filozofiei, numeroase întrebări filosofice au stârnit credința bine stabilită în puterile hipernaturale care intervin în viața oamenilor. Un rezultat direct a fost teoria lui Empedocles a celor patru elemente, conform căreia, totul este alcătuit din patru elemente cosmogonice. Medicina hipocratică a ajuns în acest moment crucial și marchează istoria ca fiind prima încercare de raționalizare a medicinei și de construire a unei „teorii fiziopatologice” bazată pe corp, mediu și alți factori fiziologici. Se prezintă „protocolul” hipocratic la întâlnirea cu un pacient, adică multe cazuri rămân aceleași ca și astăzi. Factorii de diagnostic / prognostic obișnuiți sau personali care joacă un rol cheie apar în medicina hipocratică și probleme precum sezonul, zona de reședință, vârsta sau sexul par să influențeze diagnosticul și / sau prognosticul. Instrumentele medicului au fost simple, dar experiența le-a făcut puternice: cele cinci simțuri au fost exploatate la maximum pentru a ajunge la un diagnostic. Palparea, auscultația, uroscopia sunt simple exemple de utilizare a celor cinci simțuri în medicină. Terapia hipocratică a fost simplă: mai întâi nu faceți rău! În acest scop, medicul ar trebui să încerce să vindece pacientul evitând întotdeauna să-i facă rău. Mai târziu, perioada elenistică este marcată de efectuarea legitimă a examinărilor post-mortem în scopuri de cercetare. Drept urmare, Herophilus și Erasistratus au făcut istorie cu descoperirile lor din domeniile anatomiei și fiziologiei. Medicii alexandrini au folosit dietă, medicamente și intervenții chirurgicale, cu toate subtipurile sale, cum ar fi venezecția, cauterizarea, trefinarea etc. Renumiți sunt chirurghii alexandrini care au efectuat proceduri mai complicate precum litotomia și au adăugat cunoștințe la boli deja cunoscute, cum ar fi cancerul. Cu toate acestea, această mică rază de progres din punct de vedere temporal a fost

urmată de instaurarea Imperiului Roman a cărui teamă pentru tot ceea ce este nou - cu atât mai mult pentru progresul medical - a dus la regresie și la reintroducerea credințelor și practicilor teocratice și empirice. Populația etruscă locală practica medicina primitivă cu predicție și devinație hepatică, în ciuda stabilirii exemplare a structurilor de sănătate publică. Acesta este fundalul existent când Galen a venit în prim plan. El a efectuat experimente pe animale și a descoperit și descris numeroase entități, restabilind și îmbogățind tradiția hipocratică. Pentru el, medicul bun are caracteristici specifice: cunoașterea excelentă a artei medicale, înțelegerea structurii și logicii corpului. Teoria pneuma ca purtător al vieții și regulator al puterilor a fost stăpânită, în timp ce bolile erau considerate a fi cauzate de o deranjare a celor patru umori, sau a țesuturilor sau a organelor. Galen a stăpânit și arta sfigmologiei pe care ar fi scris 8 tratate. Venezecția (cu mențiune specială a arteriotomiei), cupping, lipitor, cauter și diverse operații chirurgicale sunt prezentate cu exemple.

1.2 Obiective de învățare

- Înțelegere că medicina antică a afectat profund medicina și societatea occidentală.
- Reinvenția medicinei antice sub prisma domeniilor actuale de medicină internă, chirurgie, terapie, psihiatrie, anatomie, etică și educație.
- Evaluarea diferitelor interpretări ale teoriilor și practicilor medicale, în funcție de schimbările din știință și societate.
- Identificarea evoluției sensului „sănătății” și „bolii” și a contribuției filosofiei
- Înțelegerea progresului de la vindecător la medic
- Identificarea și distincția metodelor de diagnostic și prognostic în antichitate
- Definiția simbolizării toiagului lui Asclepius cu șarpe înfășurat
- Evaluarea procedurii de vindecare în Asclepieia
- Rezumarea importanței medicinei hipocratice la începutul raționalizării medicale și la fundamentarea „teoriei fiziopatologice” bazată pe corp.
- Memorarea principalelor caracteristici ale medicinei hipocratice
- Relația dintre raționalizarea medicală și teoria celor patru umori.
- Subdivizarea etiologiei dezechilibrului umoral
- Sublinierea asemănărilor dintre protocolul hipocratic în metodologia clinică și cea modernă
- Definiția celor trei factori pentru tratamentul cu succes în medicina hipocratică
- Relația dintre evoluția medicinei în perioada elenistică și utilizarea exanării postmortem (Herophilus și Erasistratus).
- Recunoașterea contribuției galenice la evoluția medicinei.
- Interpretarea caracteristicilor galenice ale unui bun medic
- Evaluarea principalelor trei sisteme funcționale galenice
- Evaluarea teoriei galenice a pneumelor
- Rezumarea metodelor terapeutice antice și corelația cu teoria celor patru umori

2. Informații pentru studenți

2.1 Studiu de caz

Medicina antică greacă

Hellen King, profesor în studii clasice la Open University, prezintă ceea ce putem învăța în zilele noastre din medicina greacă veche. În primul rând, ea remarcă faptul că medicina greacă veche se concentra pe trei lucruri: dieta, medicamentele și intervențiile chirurgicale, dieta fiind întotdeauna pe primul loc, lămurind totuși că aceasta are legătură cu întregul mod de viață și nu doar cu obiceiurile alimentare (somn, exerciții fizice, sex etc). Astfel, modul de viață, împreună cu factorii de mediu, au afectat sănătatea. Luând această frază singură, se poate observa că aceasta se potrivește nu numai medicinii antice, ci și practicii medicale moderne. Vechea abordare holistică a sănătății umane se leagă sincer de teoria medicală modernă.

Profesorul King vorbește și despre diacronia nevoii de încredere din partea pacientului și a efectului modei în practica medicală. Ea se referă la posibilele interpretări ale motivului pentru care medicina greacă veche a preluat medicina romană, subliniind că aceasta oferea explicații despre cauzalitatea bolii. Aceste explicații au inclus factori etiologici externi (cum ar fi mediul înconjurător) a căror sugestie a fost considerată o strategie excelentă de exonerare a pacientului. Medicina trebuie să aibă sens pentru pacienți, altfel nu vor coopera. Mai mult, medicina antică greacă era holistică și adaptată fiecărui pacient, amintindu-ne de medicina genetică modernă, care sugerează și medicina individualizată. În încheiere, profesorul King sugerează că „privirea înapoi la un sistem ca al lor care a durat mii de ani trebuie să ne ofere o oarecare umilință cu privire la propriul nostru sistem medical. Întotdeauna trebuie să fim pregătiți să ne regândim dacă apare ceva nou ”.